

ترجمه فارسی سوره نحل

به نام خداوند رحمتگر مهربان

[هان] امر خدا در رسیدن پس در آن شتاب مکنید او منزله و فراتر است از آنچه [با وی] شریک میسازند «1» فرشتگان را با روح به فرمان خود بر هر کس از بندگانش که بخواهد نازل میکند که بیم دهید که معبودی جز من نیست پس از من پروا کنید «2» آسمانها و زمین را به حق آفریده است او فراتر است از آنچه [با وی] شریک میگردانند «3» انسان را از نطفه ای آفریده است آنگاه ستیزه جویی آشکار است «4» و چارپایان را برای شما آفرید در آنها برای شما [وسیله] گرمی و سودهایی است و از آنها میخورید «5» و در آنها برای شما زیبایی است آنگاه که [آنها را] از چراگاه برمیگردانید و هنگامی که [آنها را] به چراگاه میبرید «6» و بارهای شما را به شهری میبرند که جز با مشقت بدنها بدان نمیتوانستید برسید قطعا پروردگار شما رؤوف و مهربان است «7» و اسبان و استران و خران را [آفرید] تا بر آنها سوار شوید و [برای شما] تجملی [باشد] و آنچه را نمیدانید می آفریند «8» و نمودن راه راست بر عهده خداست و برخی از آن [راهها] کژ است و اگر [خدا] میخواست مسلما همه شما را هدایت میکرد «9» اوست کسی که از آسمان آبی فرود آورد که [آب] آشامیدنی شما از آن است و رویدنی [هایی] که [رَمه های خود را] در آن میچرانید [نیز] از آن است «10» به وسیله آن کشت و زیتون و درختان خرما و انگور و از هر گونه محصولات [دیگر] برای شما می رویند قطعا در اینها برای مردمی که اندیشه میکنند نشانه ای است «11» و شب و روز و خورشید و ماه را برای شما رام گردانید و ستارگان به فرمان او مسخر شده اند مسلما در این [امور] برای مردمی که تعقل میکنند نشانه هاست «12» و [همچنین] آنچه را در زمین به رنگ های گوناگون برای شما پدید آورد [مسخر شما ساخت] بی تردید در این [امور] برای مردمی که پند میگیرند نشانه ای است «13» و اوست کسی که دریا را مسخر گردانید تا از آن گوشت تازه بخورید و پیرایه ای که آن را میپوشید از آن بیرون آورید و کشتی ها را در آن شکافنده [آب] میبینی و تا از فضل او بجویید و باشد که شما شکر گزاری «14» و در زمین کوههایی استوار افکند تا شما را نجبانند و رودها و راهها [قرار داد] تا شما راه خود را پیدا کنید «15» و نشانه هایی [دیگر نیز قرار داد] و آنان به وسیله ستاره [قطبی] راهیابی میکنند «16» پس آیا کسی که می آفریند چون کسی است که نمی آفریند آیا پند نمیگیرید «17» و اگر نعمت [های] خدا را شماره کنید آن را نمیتوانید بشمارید قطعا خدا آمرزنده مهربان است «18» و خدا آنچه را که پنهان میدارید و آنچه را که آشکار میسازید میداند «19» و کسانی را که جز خدا میخوانند چیزی نمی آفریند در حالی که خود آفریده می شوند «20» مردگانند نه زندگان و نمیدانند کی برانگیخته خواهند شد «21» معبود شما معبودی است یگانه پس کسانی که به آخرت ایمان ندارند دلهایشان انکارکننده [حق] است و خودشان متکبرند «22» شك نیست که خداوند آنچه را پنهان میدارند و آنچه را آشکار میسازند میداند و او گردنکشان را دوست نمیدارد «23» و چون به آنان گفته شود پروردگارتان چه چیز نازل کرده است میگویند افسانه های پیشینیان است «24» تا روز قیامت بار گناهان خود را تمام بردارند و [نیز] بخشی از بار گناهان کسانی را که ندانسته آنان را گمراه میکنند آگاه باشید چه بد باری را میکشند «25» پیش از آنان کسانی بودند که مکر کردند [ولی] خدا از پایه بر بنیانشان زد در نتیجه از بالای سرشان سقف بر آنان فرو ریخت و از آنجا که حدس نمیزدند عذاب به سراغشان آمد «26» سپس روز قیامت آنان را رسوا میکند و میگوید کجایند آن شریکان من که درباره آنها [با پیامبران] مخالفت میکردید کسانی که به آنان علم داده شده است میگویند در حقیقت امروز رسوایی و خواری بر کافران است «27» همانان که فرشتگان جانشان را میگیرند در حالی که بر خود ستمکار بوده اند پس از در تسلیم درمی آیند [و میگویند] ما هیچ کار بدی نمیکردیم آری خدا به آنچه میکردید داناست «28» پس از درهای دوزخ وارد شوید و در آن همیشه بمانید و حقا که چه بد است جایگاه متکبران «29» و به کسانی که تقوا پیشه کردند گفته شود پروردگارتان چه نازل کرد می گویند خوبی برای کسانی که در این دنیا نیکی کردند [پاداش] نیکویی است و قطعا سرای آخرت بهتر است و چه نیکوست سرای پرهیزگاران «30» بهشت های عدن که در آن داخل میشوند رودها از زیر [درختان] آنها روان است در آنجا هر چه بخواهند برای آنان [فراهم] است خدا این گونه پرهیزگاران را پاداش میدهد «31» همان کسانی که فرشتگان جانشان را در حالی که پاکند میستانند [و به آنان] میگویند درود بر شما باد به [پاداش] آنچه انجام میدادید به بهشت درآید «32» آیا [کافران] جز این که فرشتگان [جانستان] به سویشان آیند یا فرمان پروردگارت [دایر بر عذابشان] در رسد انتظاری میبرند کسانی که پیش از آنان بودند [نیز] این گونه رفتار کردند و خدا به ایشان ستم نکرد بلکه آنان به خود ستم میکردند «33» پس [کیفر] بدی هایی که کردند به آنان رسید و آنچه مسخره اش میکردند آنان را فرا گرفت «34» و کسانی که شرك ورزیدند گفتند اگر خدا میخواست نه ما و نه پدرانمان هیچ چیزی را غیر از او نمیسرستیدیم و بدون [حکم] او چیزی را حرام نمیشمردیم پیش از آنان [نیز] چنین رفتار کردند [ولی] آیا جز ابلاغ آشکار

بر پیامبران [وظیفه ای] است «35» و در حقیقت در میان هر امتی فرستاده ای برانگیختیم [تا بگوید] خدا را بپرستید و از طاغوت [=فریبگر] بپرهیزید پس از ایشان کسی است که خدا [او را] هدایت کرده و از ایشان کسی است که گمراهی بر او سزاوار است بنابراین در زمین بگردید و ببینید فرجام تکذیب کنندگان چگونه بوده است «36» اگر [چه] بر هدایت آنان حرص ورزی ولی خدا کسی را که فرو گذاشته است هدایت نمیکند و برای ایشان یاری کنندگانی نیست «37» و با سختترین سوگندهایشان بخدا سوگند یاد کردند که خدا کسی را که میمیرد بر نخواهد انگیخت آری [انجام] این وعده بر او حق است لیکن بیشتر مردم نمیدانند «38» تا [خدا] آنچه را در [مورد] آن اختلاف دارند برای آنان توضیح دهد و تا کسانی که کافر شده اند بدانند که آنها خود دروغ می گفته اند «39» ما وقتی چیزی را اراده کنیم همین قدر به آن میگوییم باش بی درنگ موجود میشود «40» و کسانی که پس از ستم دیدگی در راه خدا هجرت کرده اند در این دنیا جای نیکویی به آنان میدهیم و اگر بدانند قطعاً پاداش آخرت بزرگتر خواهد بود «41» همانان که صبر نمودند و بر پروردگارشان توکل میکنند «42» و پیش از تو [هم] جز مردانی که بدیشان وحی می کردیم گسیل نداشتیم پس اگر نمیدانید از پژوهندگان کتابهای آسمانی جویا شوید «43» [زیرا آنان را] با دلایل آشکار و نوشته ها [فرستادیم] و این قرآن را به سوی تو فرود آوردیم تا برای مردم آنچه را به سوی ایشان نازل شده است توضیح دهی و امید که آنان ببینند «44» آیا کسانی که تدبیرهای بد میانندیشند ایمن شدند از اینکه خدا آنان را در زمین فرو ببرد یا از جایی که حدس نمیزنند عذاب برایشان بیاید «45» یا در حال رفت و آمدشان [گریبان] آنان را بگیرد و کاری از دستشان برنیاید «46» یا آنان را در حالی که وحشت زده اند فرو گیرد همانا پروردگار شما رؤف و مهربان است «47» آیا به چیزهایی که خدا آفریده است ننگریسته اند که [چگونه] سایه هایشان از راست و [از جوانب] چپ میگردد و برای خدا در حال فروتنی سر بر خاک میسایند «48» و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین از جنبندگان و فرشتگان است برای خدا سجده میکنند و تکبر نمیورزند «49» از پروردگارشان که حاکم بر آنهاست میترسند و آنچه را مامورند انجام میدهند «50» و خدا فرمود دو معبود برای خود مگیرید جز این نیست که او خدایی یگانه است پس تنها از من بترسید «51» و آنچه در آسمانها و زمین است از آن اوست و آیین پایدار [نیز] از آن اوست پس آیا از غیر خدا پروا دارید «52» و هر نعمتی که دارید از خداست سپس چون آسیبی به شما رسد به سوی او روی می آورید [و مینالید] «53» و چون آن آسیب را از شما برطرف کرد آنگاه گروهی از شما به پروردگارشان شرک میورزند «54» [بگذار] تا آنچه را به ایشان عطا کرده ایم ناسپاسی کنند اکنون برخوردار شوید [ولی] زودا که بدانید «55» و از آنچه به ایشان روزی دادیم نصیبی برای آن [خدایانی] که نمیدانند [چیست] مینهند به خدا سوگند که از آنچه به دروغ برمیباقتید حتما سوال خواهید شد «56» و برای خدا دخترانی میبندارند منزه است او و برای خودشان آنچه را میل دارند [قرار میدهند] «57» و هر گاه یکی از آنان را به دختر مژده آورند چهره اش سیاه میگردد در حالی که خشم [و اندوه] خود را فرو میخورد «58» از بدی آنچه بدو بشارت داده شده از قبیل [خود] روی میپوشاند آیا او را با خواری نگاه دارد یا در خاک پنهانش کند و چه بد داوری میکنند «59» وصف زشت برای کسانی است که به آخرت ایمان ندارند و بهترین وصف از آن خداست و اوست ارجمند حکیم «60» و اگر خداوند مردم را به [سزای] ستمشان مؤاخذه میکرد جنبنده ای بر روی زمین باقی نمیگذاشت لیکن [کیفر] آنان را تا وقتی معین باز پس میاندازد و چون اجلشان فرا رسد ساعتی آن را پس و پیش نمیتوانند افکنند «61» و چیزی را که خوش نمیدارند برای خدا قرار میدهند و زبانشان دروغ پردازی میکند که [سرانجام] نیکو از آن ایشان است حقا که آتش برای آنان است و به سوی آن پیش فرستاده خواهند شد «62» سوگند به خدا که به سوی امتهای پیش از تو [رسولانی] فرستادیم [اما] شیطان اعمالشان را برایشان آراست و امروز [هم] سرپرستشان هموست و برایشان عذابی دردناک است «63» و ما [این] کتاب را بر تو نازل نکردیم مگر برای اینکه آنچه را در آن اختلاف کرده اند برای آنان توضیح دهی و [آن] برای مردمی که ایمان می آورند رهنمود و رحمتی است «64» و خدا از آسمان آبی فرود آورد و با آن زمین را پس از پژمردنش زنده گردانید قطعاً در این [امر] برای مردمی که شنوایی دارند نشانه ای است «65» و در دامها قطعاً برای شما عبرتی است از آنچه در [لابلا] شکم آنهاست از میان سرگین و خون شیری ناب به شما مینوشانیم که برای نوشندگان گوار است «66» و از میوه درختان خرما و انگور باده مستی بخش و خوراکی نیکو برای خود می گیرید قطعاً در این [ها] برای مردمی که تعقل میکنند نشانه ای است «67» و پروردگار تو به زنبور عسل وحی [=الهام غریزی] کرد که از پاره ای کوهها و از برخی درختان و از آنچه داربست [و چفته سازی] میکنند خانه هایی برای خود درست کن «68» سپس از همه میوه ها بخور و راههای پروردگارت را فرمانبردارانه بپوی [آنگاه] از درون [شکم] آن شهدی که به رنگهای گوناگون است بیرون می آید در آن برای مردم درمانی است راستی در این [زندگی زنبوران] برای مردمی که تفکر میکنند نشانه [قدرت الهی] است «69» و خدا شما را آفرید سپس [جان] شما را میگیرد و بعضی از شما تا خوارترین [دوره]

سالهای زندگی [فرتوتی] بازگردانده میشود به طوری که بعد از [آن همه] دانستن [دیگر] چیزی نمیدانند قطعا خدا دانای تواناست «70» و خدا بعضی از شما را در روزی بر بعضی دیگر برتری داده است [ولی] کسانی که فزونی یافته اند روزی خود را به بندگان خود نمیدهند تا در آن با هم مساوی باشند آیا باز نعمت خدا را انکار میکنند «71» و خدا برای شما از خودتان همسرانی قرار داد و از همسرانتان برای شما پسران و نوادگانی نهاد و از چیزهای پاکیزه به شما روزی بخشید آیا [باز هم] به باطل ایمان میآورند و به نعت خدا کفر میورزند «72» و به جای خدا چیزهایی را میپرستند که در آسمانها و زمین به هیچ وجه اختیار روزی آنان را ندارند و [به کاری] توانایی ندارند «73» پس برای خدا مثل نزنید که خدا میداند و شما نمیدانید «74» خدا مثلی میزند بنده ای است زرخیز که هیچ کاری از او بر نمی آید آیا [او] با کسی که به وی از جانب خود روزی نیکو داده ایم و او از آن در نهان و آشکار انفاق میکند یکسان است سپاس خدای راست [نه] بلکه بیشترشان نمیدانند «75» و خدا مثلی [دیگر] میزند دو مردند که یکی از آنها لال است و هیچ کاری از او بر نمی آید و او سربار صاحبش باشد هر جا که او را میفرستد خیری به همراه نمی آورد آیا او با کسی که به عدالت فرمان میدهد و خود بر راه راست است یکسان است «76» و نهان آسمانها و زمین از آن خداست و کار قیامت جز مانند يك چشم بر هم زدن یا نزدیکتر [از آن] نیست زیرا خدا بر هر چیزی تواناست «77» و خدا شما را از شکم مادرانتان در حالی که چیزی نمیدانستید بیرون آورد و برای شما گوش و چشمها و دلها قرار داد باشد که سپاسگزاری کنید «78» آیا به سوی پرندگانی که در فضای آسمان رام شده اند ننگریسته اند جز خدا کسی آنها را نگاه نمیدارد راستی در این [قدرتمایی] برای مردمی که ایمان می آورند نشانه هایی است «79» و خدا برای شما خانه هایتان را مایه آرامش قرار داد و از پوست دامها برای شما خانه هایی نهاد که آن [ها] را در روز جابجا شدنتان و هنگام ماندنتان سبک مییابید و از پشمها و کرکها و موهای آنها وسایل زندگی که تا چندی مورد استفاده است [قرار داد] «80» و خدا از آنچه آفریده به سود شما سایه هایی فراهم آورده و از کوهها برای شما پناهگاه هایی قرار داده و برای شما تن پوشهایی مقرر کرده که شما را از گرما [و سرما] حفظ میکند و تنپوشها [=زرههایی] که شما را در جنگان حمایت مینماید این گونه وی نعمتش را بر شما تمام میگرداند امید که شما [به فرمانش] گردن نهید «81» پس اگر رویگردان شونید بر تو فقط ابلاغ آشکار است «82» نعمت خدا را میشناسند اما باز هم منکر آن میشوند و بیشترشان کافرند «83» و [یاد کن] روزی را که از هر امتی گواهی بر میانگیزیم سپس به کسانی که کافر شده اند رخصت داده نمیشود و آنان مورد بخشش قرار نخواهند گرفت «84» و چون کسانی که ستم کرده اند عذاب را ببینند [شکنجه] آنان کاسته نمیگردد و مهلت نمی یابند «85» و چون کسانی که شرک ورزیدند شریکان خود را ببینند میگویند پروردگارا اینها بودند آن شریکانی که ما به جای تو میخواندیم [ولی شریکان] قول آنان را رد میکنند که شما جدا دروغگویانید «86» و آن روز در برابر خدا از در تسلیم درآیند و آنچه را که برمیافتنند بر باد می رود «87» کسانی که کفر ورزیدند و از راه خدا باز داشتند به [سزای] آنکه فساد میکردند عذابی بر عذابشان میافزاییم «88» و [به یاد آور] روزی را که در هر امتی گواهی از خودشان برایشان برانگیزیم و تو را [هم] بر این [امت] گواه آوریم و این کتاب را که روشنگر هر چیزی است و برای مسلمانان رهنمود و رحمت و بشارتگری است بر تو نازل کردیم «89» در حقیقت خدا به دادگری و نیکوکاری و بخشش به خویشاوندان فرمان میدهد و از کار زشت و ناپسند و ستم باز میدارد به شما اندرز میدهد باشد که پند گیرید «90» و چون با خدا پیمان بستید به پیمان خود وفا کنید و سوگندهای [خود را] پس از استوار کردن آنها مشکند با اینکه خدا را بر خود ضامن [و گواه] قرار داده اید زیرا خدا آنچه را انجام میدهد میداند «91» و مانند آن [زنی] که رشته خود را پس از محکم بافتن [یکی یکی] از هم میگسست مباشید که سوگندهای خود را میان خویش و سیله [فریب و] تقلب سازید [به خیال این] که گروهی از گروه دیگر [در داشتن امکانات] افزونترند جز این نیست که خدا شما را بدین وسیله می آزماید و روز قیامت در آنچه اختلاف میکردید قطعا برای شما توضیح خواهد داد «92» و اگر خدا میخواست قطعا شما را امتی واحد قرار میداد ولی هر که را بخواهد بپراه و هر که را بخواهد هدایت میکند و از آنچه انجام میدادید حتما سوال خواهید شد «93» و زنهار سوگندهای خود را دستاویز تقلب میان خود قرار مدهید تا گامی بعد از استواریش بلغزد و شما به [سزای] آنکه [مردم را] از راه خدا باز داشتهاید دچار شکنجه شوید و برای شما عذابی بزرگ باشد «94» و پیمان خدا را به بهای ناچیزی مفروشید زیرا آنچه نزد خداست اگر بدانید همان برای شما بهتر است «95» آنچه پیش شماست تمام میشود و آنچه پیش خداست پایدار است و قطعا کسانی را که شکیبایی کردند به بهتر از آنچه عمل میکردند پاداش خواهیم داد «96» هر کس از مرد یا زن کار شایسته کند و مؤمن باشد قطعا او را با زندگی پاکیزه های حیات [حقیقی] بخشیم و مسلما به آنان بهتر از آنچه انجام میدادند پاداش خواهیم داد «97» پس چون قرآن میخوانی از شیطان مطرود به خدا پناه بر «98» چرا که او را بر کسانی که ایمان آورده اند و بر پروردگارشان توکل میکنند تسلطی نیست «99» تسلط او فقط بر کسانی است که وی را به سرپرستی

برمیگیرند و بر کسانی که آنها به او [=خدا] شرك میورزند «100» و چون حکمی را به جای حکم دیگر بیاوریم و خدا به آنچه به تدریج نازل میکند دانتر است میگویند جز این نیست که تو دروغبافی [نه] بلکه بیشتر آنان نمیدانند «101» بگو آن را روح القدس از طرف پروردگارت به حق فرود آورده تا کسانی را که ایمان آوردهاند استوار گرداند و برای مسلمانان هدایت و بشارتی است «102» و نیک میدانیم که آنان میگویند جز این نیست که بشری به او میآموزد [نه چنین نیست زیرا] زبان کسی که [این] نسبت را به او میدهند غیر عربی است و این [قرآن] به زبان عربی روشن است «103» در حقیقت کسانی که به آیات خدا ایمان ندارند خدا آنان را هدایت نمیکند و برایشان عذابی دردناک است «104» تنها کسانی دروغپردازی میکنند که به آیات خدا ایمان ندارند و آنان خود دروغگویانند «105» هر کس پس از ایمان آوردن خود به خدا کفر ورزد [عذابی سخت خواهد داشت] مگر آن کس که مجبور شده و [لی] قلبش به ایمان اطمینان دارد لیکن هر که سینه‌اش به کفر گشاده گردد خشم خدا بر آنان است و برایشان عذابی بزرگ خواهد بود «106» زیرا آنان زندگی دنیا را بر آخرت برتری دادند و [هم] اینکه خدا گروه کافران را هدایت نمیکند «107» آنان کسانیاند که خدا بر دلها و گوش و دیدگانشان مهر نهاده و آنان خود غافلاند «108» شك نیست که آنها در آخرت همان زیانکارانند «109» با این حال پروردگار تو نسبت به کسانی که پس از [آن همه] زجر کشیدن هجرت کرده و سپس جهاد نمودند و صبر پیشه ساختند پروردگارت [نسبت به آنان] بعد از آن [همه مصایب] قطعاً آمرزنده و مهربان است «110» [یاد کن] روزی را که هر کس میآید [و] از خود دفاع میکند و هر کس به آنچه کرده بی کم و کاست پاداش مییابد و بر آنان ستم نمیرود «111» و خدا شهری را م ث ل زده است که امن و امان بود [و] روزیش از هر سو فراوان میرسید پس [ساکانانش] نعمتهای خدا را ناسپاسی کردند و خدا هم به سزای آنچه انجام میدادند طعم گرسنگی و هراس را به [مردم] آن چشانید «112» و به یقین فرستادهای از خودشان برایشان آمد اما او را تکذیب کردند پس در حالی که ظالم بودند آنان را عذاب فرو گرفت «113» پس از آنچه خدا شما را روزی کرده استحلال [و] پاکیزه بخورید و نعمت خدا را اگر تنها او را میپرستید شکر گزارید «114» جز این نیست که [خدا] مردار و خون و گوشتخوک و آنچه را که نام غیر خدا بر آن برده شده حرام گردانیده است [با این همه] هر کس که [به خوردن آنها] ناگزیر شود و سرکش و زیادهخواه نباشد قطعاً خدا آمرزنده مهربان است «115» و برای آنچه زبان شما به دروغ میپردازد مگوئید این حلال است و آن حرام تا بر خدا دروغ بندید زیرا کسانی که بر خدا دروغ میبندند رستگار نمیشوند «116» [ایشان راست] اندک بهره‌ای [و] [لی] عذابشان پر درد است «117» و بر کسانی که یهودی شدند آنچه را قبلاً بر تو حکایت کردیم حرام گردانیدیم و ما بر آنان ستم نکردیم بلکه آنها به خود ستم میکردند «118» [با این همه] پروردگار تو نسبت به کسانی که به نادانی مرتکب گناه شده سپس توبه کرده و به صلاح آمده‌اند البته پروردگارت پس از آن آمرزنده مهربان است «119» به راستی ابراهیم پیشوایی مطیع خدا [و] حقگرای بود و از مشرکان نبود «120» [و] نعمتهای او را شکرگزار بود [خدا] او را برگزید و به راهی راست هدایتش کرد «121» و در دنیا به او نیکویی و [نعمت] دادیم و در آخرت [نیز] از شایستگان خواهد بود «122» سپس به تو وحی کردیم که از آیین ابراهیم حقگرای پیروی کن [چرا که] او از مشرکان نبود «123» [بزرگداشت] شنبه بر کسانی که در باره آن اختلاف کردند مقرر گردید و قطعاً پروردگارت روز رستاخیز میان آنها در باره چیزی که در مورد آن اختلاف میکردند داوری خواهد کرد «124» با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت دعوت کن و با آنان به [شیوه‌های] که نیکوتر است مجادله نمای در حقیقت پروردگار تو به [حال] کسی که از راه او منحرف شده دانتر و او به [حال] راهیافتگان [نیز] دانتر است «125» و اگر عقوبت کردید همان گونه که مورد عقوبت قرار گرفتاید [متجاوز را] به عقوبت رسانید و اگر صبر کنید البته آن برای شکیبایان بهتر است «126» و صبر کن و صبر تو جز به [توفیق] خدا نیست و بر آنان اندوه مخور و از آنچه نیرنگ میکنند دل تنگ مدار «127» در حقیقت خدا با کسانی است که پروا داشته‌اند و [با] کسانی [است] که آنها نیکوکارند «128»